

Årsmelding - 2019

Kommunalt råd for
funksjonhemmede

Innledning

Kommunen har plikt til å sørge for at funksjonshemmede blir sikret åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i saker som er særlig viktige for funksjonshemmede. Dette gjelder blant annet adkomst, arbeid mot diskriminering og tjenester til funksjonshemmede. Til dette formål har kommunen Kommunalt råd for funksjonshemmede.

Rådets arbeid blir regulert av «Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m.», rundskriv A-28/2007 og retningslinjer vedtatt i Bystyresak 43/12. Fra og med 30.10.19 er rådets arbeid hjemlet i kommuneloven § 5-2 og i Forskrift om medvirkningsordninger.

Rådet har møte en gang i måneden. Tidspunkt for møter og alle saksdokumenter ligger tilgjengelig på kommunens nettsider. Møtene er åpne, og innledes med åpen halvtime der byens borgere kan legge frem saker for rådet.

I 2019 hadde kommunalt råd for funksjonshemmede 12 ordinære møter og ett ekstraordinært møte. Fratrasket standardsaker har rådet behandlet 123 saker. Byråd for helse og omsorg har informert rådet seks ganger, byråd for byutvikling fire ganger og byrådsleder, byråd for barnehage, skole og idrett og byråd for finans en gang hver.

Sammensetning av Kommunalt råd for funksjonshemmede 2015-19.

Rådet har 8 medlemmer med varamedlemmer, hvorav 2 politikere og 6 representanter fra brukerorganisasjonene FFO og SAFO, som representerer følgende hovedgrupper: bevegelseshemmede, hørselshemmede, synshemmede, utviklingshemmede og skjult funksjonshemming.

Alle medlemmene i rådet har som oppgave å arbeide for alle grupper funksjonshemmede i kommunen.

Rådets medlemmer:

1. Egil Hope, SAFO/Norges handikapforbund
2. Anne-Lise Aanes, FFO/Cerebral pareseforeningen
3. Matthias Viktorsson, FFO/Hørselshemmedes Landsforbund
4. Sølvi Marie Risøy, FFO/Norges Blindeforbund
5. Kristine Bech-Sørensen, SAFO/Norsk forbund for utviklingshemmede
6. Svein Nord Kristiansen, FFO/Landsforeningen for hjerte- og lungesyke
7. Harald Berge Breistein, leder (KRF)
8. Siri Fransson, nestleder (SV)

Varamedlemmer:

1. Astrid Haugstad Tangerås, SAFO/Norges handikapforbund
2. Stine Therese Børstad, FFO/Forening for amputerte
3. Rune Anda, FFO/Bergen døvesenter
4. Jorunn Lid, FFO/Norsk forbund for synshemmede
5. Liv Grethe Markussen, SAFO/Landsforeningen for Polioskadde
6. Kirsten E. Mjelde, FFO/Mental helse
7. Steinulf Tungesvik, (Sp)
8. Hilde Boberg Andresen, (SV)

Harald Breistein, Svein Nord Kristiansen og Egil Hope har vært arbeidsutvalg for rådet. Første varamedlem, Siri Fransson har møtt fast i au.

Ragnhild Hvoslef Krüger har vært sekretariat.

Prioriterte saker og tema i 2019:

- **Universell utforming**

KRFF har fortsatt å ha sterkt fokus på universell utforming. I 2019 har det vært flere viktige saker på dette området. Rådet reviderte retningslinjene for tilgjengelighetsprisen for å understreke at det skulle være fokus på tilgjengelighet i et bredt nivå.

Høsten 2019 har rådet levert høringsuttalelser til Gåstrategi og Sykkelstrategi der universell utforming har stått sentralt.

Rådet har blitt inkludert i Bergen kommunes deltakelse i KS sitt nettverk for universell utforming. Gjennom denne deltakelsen ble det også mulig å søke om midler til erfaringsdeling og kompetanseheving om universell utforming. I samarbeid med flere avdelinger i kommunen søkte KRFF om midler til en innspillsdag om universell utforming i nærskolene.

Innspillsdagen ble gjennomført 6. november 2019. 54 personer fra ulike etater i kommunen og fra organisasjoner for funksjonshemmede deltok og tilbakemeldingene har vært svært positive.

Bystyret vedtok i planstrategien for 2015-19 at det skulle utarbeides en plan for universell utforming. Spørsmålet ble tatt igjen opp i en interpellasjon i 2018. Kommunalt råd for funksjonshemmede er glade for at planen fikk oppstart i oktober 2019 og at rådet er bedt om å være referansegruppe for arbeidet.

Representanter for rådet deltok på innspillsdag for plan for universell utforming i november 2019.

- **Funksjonshemmede barn og unge**

KRFF har hatt et sterkt fokus på funksjonshemmede barn og unge.

24. januar organiserte rådet en konferanse med unge funksjonshemmede på Hovedbiblioteket i Bergen. Innlederne var både ungdommene selv og andre personer som snakket om tema som er relevante for ungdom. Det var et fullsatt auditorium og en interessant og lærerik ettermiddag.

Rådet har også engasjert seg i saker som gjelder skolebygg, innholdet i skolen, med uttalelser om plan mot mobbing og om Smart oppvekst – digitalt innhold i skolen og saker som gjelder barn i andre sammenhenger, som kulturformidlingsplan for barn og unge.

- **Tillits- og faglighetsreformen**

Representanter fra KRFF har deltatt i styringsgruppen og i flere arbeidsgrupper i forbindelse med arbeidet med tillits- og faglighetsreformen. Rådet har også fått informasjon i rådsmøter, blant annet av kommunaldirektør Kjell Wolff, våren 2019.

- **Rådernes organisatoriske plassering og rolle i det kommunale systemet**

KRFF spilte, i likhet med eldrerådet, inn allerede våren 2017 at man ønsket en flytting ut av byrådsavdeling for helse og omsorg og helst til bystyresiden, både for å styrke rådets politiske og tverrsektorielle rolle og for å øke synligheten. Rådet ba samme vår om å bli utvidet med to medlemmer for å møte den større arbeidsmengden. I 2018 var det noe møteaktivitet og korrespondanse om saken. I 2019 ble det i byråds sak 1128/19, møte 2. mai vedtatt at begge rådene ble flyttet fra byrådsavdeling for helse og omsorg til byrådsleders avdeling.

Byrådsleder Harald Schjelderup møtte i rådet og gikk gjennom prosessen med saken og bakgrunnen for forslaget og fikk rådets støtte til denne flyttingen.

Kommunalt råd for funksjonshemmede har formelt vært organisert under byrådsleders avdeling siden 1. juni 2019.

Høringsuttalelser fra rådet

- Skyfritt – inkluderende oppvekstmiljø for barn og unge i Bergen
- Plan for helse og omsorgstjenester til hjemmeboende eldre
- Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, mennesker med nedsatt funksjonsevne og ungdom
- Handlingsplan mot åpne russcener
- Handlingsplan om arbeid og aktivitet for rusavhengige
- Seniorplan for Bergen kommune
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner
- BPA for personer over 67 år
- Eidsvåg skole – endringer i planforslag
- Åpenhet i grenseland – bildedeling i helse- og omsorgstjenestene og i barnehage og skole
- Gåstrategi
- Sykkelstrategi
- Utkast til ny helhetlig språklov

Innspill til saker som skal videre til bystyret

- Til komite for helse og sosial
 - Maten servert: Handlingsplan for mat, måltider og ernæringsarbeid i pleie og omsorgstjenesten 2018-2023
 - Sluttrapport smart omsorg
 - Fremdriftsplan for plan for tjenester til personer med utviklingshemming
- Til komite for barnehage, skole og idrett
 - Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualundervisning
 - Tilstandsrapport for bergensskolene 17/18 og 18/19
- Til komite for byutvikling
 - Kommuneplanens arealdel 2018-2030
 - Solheimsgaten 5. Nybygg hotell
 - Arkitekturstrategi for Bergen kommune
 - Fremtidig bruk av Nordåsvannet – oppfølging av mulighetsstudie
- Til komite for fullmakter og politisk styringssystem
 - Nye bydelsstyrer – mandat, oppgaver og fullmakter
- Til komite for finans, kultur og næring
 - Kunstformidlingsplan for barn og unge
 - HR melding for Bergen kommune

Byrådsavdelinger og andre som har orientert rådet

- Byrådsavdeling for helse og omsorg
 - Overføring av kompetansesenteret ved Bergen voksenopplæring fra BBSI til BHO (8.1)
 - Plan for en aldersvennlig by (8.1)
 - Nytt bofelleskap for utviklingshemmede (14.2)
 - Tillits- og faglighetsreformen (6.3)
 - Samordnet innsats for personer med sansetap (21.3)
 - Fysioterapitjenesten i Bergen kommune (21.3)
 - Fremdriftsplan for plan for tjenester til utviklingshemmede (2.5)
- Bergen kirkelige fellesråd (14.2)
- Byrådsavdeling for byutvikling
 - Bymiljøetatens prosjekter i 2019 (14.2)
 - Barnas byrom (2.5)
 - Gåstrategi for Bergen (22.8)

- Byrådsavdeling for sosial, bolig og inkludering
 - Informasjon om studentmeldingen

- Etat for bygg og eiendom
 - Kartlegging av universell utforming i offentlige bygg (2.5)

- Byrådsavdeling for barnehage, skole og idrett
 - Spesialpedagogisk plan (28.5)

- NAV
 - Prosjektet Sykt bra jobb

UU utvalget

Kommunalt råd for funksjonshemmede har et spesielt fokus på universell utforming og får også veldig mange saker om dette. For å forberede og behandle disse sakene på en ordentlig måte har rådet satt ned et eget utvalg for universell utforming, som forbereder saker til rådet og tar ansvar for møter og befaringer om universell utforming.

UU utvalget har tre medlemmer: Svein Nord Kristiansen, Anne Lise Aanes og Egil Hope.

I tillegg har utvalget hatt flere interne møter og møter med ulike etater i kommunen og med ulike arkitekt – og konsulentselskap.

Tilgjengelighetsprisen 2019

Tilgjengelighetsprisen 2019 ble utlyst i oktober 2019 etter nye retningslinjer som vektla et utvidet tilgjengelighetsbegrep.

Prisen ble i møte 29. november 2019 tildelt Kristianborg barnehage med følgende begrunnelse.

Kristianborg barnehage tildeles tilgjengelighetsprisen for sitt arbeid for inkludering og likeverd.

Kristianborg barnehage er for tiden en brakkebarnehage og bygget er ikke fullt ut universelt utformet. Dette er ikke en tildeling til barnehagebygget, men til styreren og personalet for den forbilledlige måten de har tatt imot barn med Downs syndrom. De ansatte i Kristianborg barnehage jobber kontinuerlig for å legge forholdene til rette for at barn med nedsatt funksjonsevne inkluderes og har det bra i barnehagen. Måten de jobber på gjør det til et stort pluss for alle barna at de har et barn med Downs syndrom i barnehagen.»

KRFF forutsetter at det gode arbeidet som barnehagen gjør også vil komme til uttrykk i den arkitektoniske utformingen av den permanente Kristianborg barnehage som er under bygging

Denne tildelingen understreker hvor viktig det er med en ledelse som har mangfold som verdigrunnlag, og jobber med holdninger, god praksis og på denne måten gir den rette støtten til de ansatte og barna i barnehagen.

I innspillsmøte om Plan for universell utforming ble det sagt at noe av det viktigste for å få til universell utforming var å ha universelt utformede mennesker; medborgere som ønsker å hjelpe hverandre og som anerkjenner at vi mennesker er forskjellige. De ansatte i Kristianborg barnehage er et eksempel på universelt utformede mennesker.

Deltakelse på konferanser

- Samlinger i KS sitt nettverk for universell utforming

Til slutt

Byråder for helse og omsorg Rebekka Ljosland og Beate Husa har vist stor vilje og evne til å prioritere «byrådens halvtime» og samarbeidet med kommunalt råd for funksjonshemmede. Rådet vil gjerne takke byrådene for deres positive holdning og gode oppfølging av våre saker. Rådet vil også takke de andre byrådene som har stilt med informasjon og god dialog i møtene og som har vist stor interesse for innspill fra rådet.

Rådet vil også takke byrådslederne Harald Schjelderup og Roger Valhammer og byrådsleders avdeling for god oppfølging i prosessen med flytting av rådet.

Kommunalt råd for funksjonshemmede takker alle våre samarbeidspartnere for samarbeidet i 2019 og vi ser med glede fram til videre samarbeid og deltagelse i nye prosjekter og nye politiske saker.

Med vennlig hilsen
Kommunalt råd for funksjonshemmede

Bergen, april 2020